

veden postup na obviněného, když tento částku 10.000 Kč ze svého zaplatil a zbytek 15.000 Kč měl sloužiti k úhradě jeho útrat. Ani na povahu nároku neměl postup žádného vlivu a nárok zůstal nárokem z kupní smlouvy ze dne 1. července 1929 a názor obviněného, že spor mezi cessionářem M-a a N-ovou nemá již s touto smlouvou nic společného, je mylný a svědčí tomu, že obviněný, jsa si vědom závadnosti svého jednání proti N., jejímž byl právním zástupcem při sjednání kupní smlouvy, volil cestu postupu pohledávky, aby tuto závadnost zakryl.

Z toho je tedy zřejmo, že obviněný podle povahy věci a osob, s nimiž jednal (M. udal v trestních spisech, že se dalo očekávati, že bude třeba pohledávku vymáhati sporem), možnost sporu předvídal. Tím méně tedy měl se pouštěti do věci budící dojem fikce právního jednání a obcházení přímé cesty neb zákona, která měla pro všechny účastníky také osudné následky, neboť proti všem, t. j. M., O. i obviněnému samému bylo u krajského soudu zavedeno přípravné vyhledávání pro podezření z trestného činu, při čemž M. byl dokonce obžalován pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák. a osvobozen teprve rozsudkem ze dne 12. října 1935. K tomuto stíhání zavlada přímou příčinou obviněný tím, že podal na N. žalobu jménem O. a důsledně pak jako jeho právní zástupce ve sporu též uváděl na zastření pravého stavu věci skutečností, které neodpovídaly pravdě.

Celým tímto svým jednáním se obviněný provinil proti zásadám poctivosti a slušnosti (podle intencí zákona a výslovného ustanovení § 1009 obč. zák. a § 10 adv. ř.), které mu ukládají, aby byl p o c t i v ý m z a s t á n c e m své strany a jejích zájmů a nepoužíval prostředků, které se s těmito zásadami nesnášejí, a toto jednání advokáta, který nejen strany jím zastoupené, ale i sebe vydal v nebezpečí trestního stíhání, nesrovnává se se ctí a vážností stavu advokátního a zakládá — ježto nezůstalo utajeno — skutkovou podstatu kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu. O porušení povinností povolání v tomto případě nejde.

Odůvodněnému odvolání zástupce komory bylo proto vyhověno a napadený zprošťující výrok kárného nálezu byl proto změněn ve výrok odsuzující.

Čís. 321 dis.

Zlehčení cti a vážnosti stavu, činil-li advokát způsobem obvyklým u revolverového tisku nátlak na odpůrce své strany, aby uspokojil uplatňovaný nárok spíše z obavy před nesnáze, jimiž mu bylo hrozeno, než proto, že nárok ten je odůvodněn.

(Rozh. ze dne 24. května 1937, Ds I 18/37.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie vyhověl odvolání zástupce advokátní komory

z nálezu kárné rady advokátní komory, jímž byl obviněný advokát zproštěn kárného přečinu za vinu mu kladeného, a změnil napadený kárný nálezn tak, že uznal obviněného vinným kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu, spáchaným tím, že v dopise ze dne 23. dubna 1935, kterým požadoval po adresátech M. a N. pro svou klientku O. vrácení částky 90.000 Kč, jimi podle jeho názoru neprávem přijaté, hrozil adresátům obširným jednáním o případu v tuzemském a vídeňském hospodářském tisku a k tomu dodal: Ich bin schon mit anderen Herren fertig geworden und werde es auch mit Ihnen werden«, čímž si přivodil trestní řízení pro přestupek útisku a odsouzení pro tento přestupek v první instanci.

Z d ů v o d ů .

Kárná rada shledala, jak plyne z důvodů jejího nálezu, prokázaným, že obviněný žádal dopisem ze dne 23. dubna 1935 M. a N. z K. do Vídně zaslaným jménem své zmocnitelky O. po adresátech vrácení částky 90.000 Kč hroze jim, že jinak zahájí proti nim všechny kroky, které se mu budou zdáti vhodnými, a že k tomu ve svém dopisu dodal: »Da ich Sie nicht im Unklaren lassen will, bemerke ich, dass dazu gehört: die Strafanzeige bei der hiesigen Staatsanwaltschaft und bei der Wiener Staatsanwaltschaft, die Devisenanzeige bei der hiesigen Nationalbank und bei der österreichischen Nationalbank, der Zivilprozess in der Tschechoslowakei und eine eingehende Behandlung in der hiesigen und in der Wiener wirtschaftlich orientierten Presse; ich bin schon mit anderen Herren fertig geworden und werde es auch mit Ihnen werden«; mimo to shledala kárná rada též prokázaným, že proti obviněnému bylo podle spisů okresního soudu v K. na základě oznámení M. a N. pro obsah zmíněného dopisu zavedeno trestní řízení pro přestupek útisku podle § 1 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 Sb. z. a n., a že obviněný byl rozsudkem jmenovaného okresního soudu uznán vinným tímto přestupkem, avšak rozsudkem krajského soudu jako soudu odvolacího ve věcech přestupkových podle § 259, čís. 2 tr. ř. od obžaloby pro tento přestupek osvobozen, zprostila však obviněného obžaloby pro kárný přečin, jenž mu byl odkazovacím usnesením pro obsah uvedeného dopisu za vinu kladen a zástupcem komory při ústním jednání před kárnou radou jako kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu kvalifikován.

Na odůvodněnou tohoto nálezu uvedla kárná rada v podstatě toto: Kárná rada nemůže souhlasiti s obsahem a způsobem vyjadřování v dopise obviněného; obsah a tón dopisu neodpovídají zvyklostem stavu a požadavkům kladeným na dopis právního zástupce; přihlíží-li se však ke stavu věci tvořícímu podklad onoho dopisu, t. j. k tomu, že se M. a N. zavázali vůči O. smlouvou ze dne 20. července 1934, že provedou sanaci firmy F. M. synové, avšak neprovedli ji, ač obdrželi od O. za uvedeným účelem již v roce 1934 částku 100.000 Kč, není příčiny pochybovati o tom, že obviněný byl přesvědčen o právu své klientky, a je proto míti za to, že se mohl považovati za oprávněna učiniti mimořádná opa-

tření, aby nárok své klientky prosadil, a že mohl opatření, jimiž vyhrožoval, pokládati za zákonná a účinná, takže mu nemůže býti ve směru subjektivním kladeno za vinu, že překročil oprávnění advokáta stanovená § 9 adv. ř.

Odvolání zástupce komory vytýká tomuto nálezu kárné rady mylné právní posouzení věci a domáhá se odsouzení obviněného pro kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu. Odvolání nelze upříti oprávnění.

Advokát má ovšem ona práva, z nichž kárná rada při právním posuzování tohoto případu vycházela, t. j. práva v 2. větě 1. odstavce § 9 adv. ř. uvedená, má však mimo jiné i povinnost uvedenou v 2. odstavci § 10 adv. ř., t. j. je povinen zachovávat ve svém chování čest a vážnost stavu, takže mu jest i při vykonávání zmíněných práv vystříhati se všeho, co je cti a vážnosti stavu na újmu.

Byl-li obviněný, jak kárná rada a též odvolatel předpokládají, přesvědčen o právu své klientky a měl-li, což nelze rovněž vyloučiti, za to, že se M. a N. dopustili trestného činu náležejícího před soud a že jednali též proti devisovým předpisům, nelze spatřovati zlehčení cti a vážnosti stavu advokátského v tom, že jim hrozil pro případ, kdyby částku 90.000 Kč jeho klientce ve lhůtě jim dané nevrátili, zahájením všech kroků, jež se mu budou zdáti příhodnými, a že při tom uvedl, že má v tomto směru na mysli kromě zahájení právní rozepře v Československu též trestní oznámení u tuzemského státního zastupitelství a u vídeňského státního zastupitelství a devisové oznámení u československé Národní banky a u rakouské Národní banky; neboť obviněný byl za uvedených předpokladů podle § 9, odst. 2 adv. ř. oprávněn pohroziti M. a N. užitím všech těchto prostředků a neměl příčiny spatřovati v tomto v zájmu své klientky voleném postupu porušení cti a vážnosti stavu advokátského.

Jinak má se však věc, pokud jde o další nahoře zmíněný obsah dopisu, t. j. pokud obviněný hrozil svým dopisem adresátům též obšírným pojednáním o případu v tuzemském a ve vídeňském hospodářském tisku a k tomu dodal: »Ich bin schon mit anderen Herren fertig geworden und werde es auch mit Ihnen werden.« Poznámka v dopise obsažená, že se obviněný postará o zevrubné pojednání o věci v tuzemském a vídeňském hospodářském tisku, obsahuje v sobě pohružku užitím prostředku při dobývání pohledávek naprosto neobvyklého a vzbuzuje vzhledem k tomu, že obviněný hrozil adresátům zároveň užitím řady jiných prostředků, dojem, jakoby obviněnému bylo šlo o to, aby nahnal adresátům strach a vykonal tím na ně nátlak, aby uspokojili nárok jeho klientky spíše z obavy před nesnázemi z posléze uvedeného opatření, jímž jim hrozil, než proto, že nárok jím uplatňovaný jest odůvodněn. Takovýto nátlak advokátem na odpůrce strany jím zastupované činěný, jenž se, jak odvolání právem uvádí, blíží povážlivě způsobům, které jsou všeobecně odsuzovány u t. zv. revolverového tisku, příčí se cti a vážnosti stavu advokátského. V užití slov v dopise se vyskytujících »Ich bin schon mit anderen Herren fertig geworden und werde es auch mit Ihnen werden« pak dlužno, jak odvolání rovněž právem tvrdí, spatřovati ja-

kési silácké rozkročení, jež nelze uvést v soulad s požadavky slušnosti a jež obsahuje v důsledku toho v sobě rovněž porušení cti a vážnosti stavu advokátského.

Ke skutkové podstatě kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu advokátského vyžaduje se po stránce objektivní, aby se jednání advokáta nebo kandidáta advokacie, příčící se cti a vážnosti stavu, dostalo k vědomosti osob, které nejsou příslušníky stavu advokátského. Že je tu tato náležitost objektivní skutkové podstaty zmíněného kárného přečinu, plyne ze skutečnosti nálezem kárné rady zjištěné, že jednání obviněného, o něž tu jde, bylo předmětem trestního řízení pro přestupek útisku u okresního soudu v K. a u krajského soudu v M.

Z toho, co uvedeno, vysvítá, že nahoře uvedené závadné jednání obviněného zakládá objektivní skutkovou podstatu kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu. Skutečnost, že obviněný byl rozsudkem krajského soudu podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přestupek útisku na něj podané, nemůže na tom nic měnit; neboť ke skutkové podstatě kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu se nevyhledává jednání příčící se trestnímu zákonu.

I subjektivní skutková podstata tohoto přečinu je tu dána. Po této stránce stačí i nedbalost, a to i t. zv. nedbalost nevědomá. Že tu šlo na straně obviněného při nejmenším o nedbalost posléze uvedeného rázu, dlužno pokládati za zcela nepochybné; neboť neuvědomil-li si snad obviněný, že zlehčuje svým jednáním čest a vážnost svého stavu, lze to vysvětliti jedině tím, že neuvažoval o něm s bedlivostí, jež byla nutná a možná.

Čís. 322 dis.

Podkladem rozhodnutí kárné rady o tom, zda je spatřovati ve skutkové podstatě, zjištěné pravoplatným rozsudkem trestního soudu, i provinění kárné, je skutková podstata zjištěná trestním rozsudkem jak po stránce objektivní, tak po stránce subjektivní; nemůže proto kárná rada vycházeti při svém rozhodnutí z jiných závěrů o subjektivní vině obviněného.

Nemá-li trpěti čest a vážnost stavu, musí se i politická činnost advokáta (kandidáta advokacie) srovnávat se zákonnými a stavovskými předpisy.

(Rozh. ze dne 31. května 1937, Ds I 25/36.)

Nejvyšší soud jako kárný soud odvolací pro advokáty a kandidáty advokacie vyhověl po ústním neveřejném líčení odvolání zástupce komory z nálezu kárné rady advokátní komory, jímž byl Dr. A., kandidát advokacie, zproštěn obvinění z kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu, a změnil napadený kárný nález v tom smyslu, že se obviněný uznává vinným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu, jehož se dopustil tím, že se na veřejné schůzi vyslovil urážlivě o presidentu republiky.